

Tilsynsrapport over anmeldt tilsynsbesøg på døgninstitutionen Aqisseq i Nuuk (Tilsynsbesøg 8)

1. Indledning

Fredag den 8. september 2023 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt tilsynsbesøg på døgninstitutionen Aqisseq i Nuuk.

Fra § 71-tilsynet deltog næstformand for tilsynet Camilla Fabricius (S), Theresa Berg Andersen (SF), Alexander Ryle (LA), Mike Fonseca (UFG) og Aaja Chemnitz (IA).

Derudover deltog udvalgschef Lis Grønnegaard Rasmussen, udvalgssekretær Charlotte Avnsted-Vilman, udvalgsassistent Gitte Ravn Jensen og en tolk.

Tilsynet havde et indledende møde med ledelsen og de ansatte på Aqisseq. Flere af de unge beboere var tilstede under mødet. Fra Aqisseq deltog Vittus Poulsen, Uju Petersen, Miilu Siegstad og Kim Ringsted-Godtfredsen.

Personalet fortalte om dagligdagen på stedet, og om de unge drenge, som er anbragt på institutionen. Det er et bevidst valg, at døgninstitutionen kun har indskrevet unge drenge, da det er personalets vurdering, at det nogle gange kan være svært at håndtere både drenge og piger det samme sted, da de oftest har nogle forskellige udfordringer og behov, som bedst kan håndteres, når man opdeler dem.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder det bekymrende, at nogle af de unge ikke havde set deres familier i lang tid, og at enkelte af dem slet ikke havde kontakt med deres familier. Det var tydeligt at mærke, at det påvirkede de unge i høj grad. Det er derfor vigtigt, at der er fokus på at gennemføre de to årlige besøgsrejser hjem til familien, som de unge har krav på.

Derudover finder tilsynet det bekymrende, at hjemløshed blandt nogle forældrene er et stort problem, da det besværliggør muligheden for at opretholde den nødvendige kontakt. Det er dog tilsynets vurdering, at personalet på Aqisseq gør, hvad de kan for at inddrage de unges familier, i det omfang det er muligt.

Tilsynet finder det endvidere bekymrende, at personalet på Aqisseq fortæller, at det er svært at få de unge udredt i psykiatrien, da personalet ikke har de nødvendige kompetencer til at understøtte dem.

19. juni 2024

§ 71-tilsynet

Charlotte Avnsted-
Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-
vilman@ft.dk
Tlf. 33373648

Folketinget

Christiansborg
1240 København
K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Tilsynet finder, at det er særdeles positivt, at der ikke er problemer med at rekruttere personale til Aqisseq. Det er meget positivt, at ledelsen har stort fokus på medarbejdernes trivsel, da dette også smitter af på de anbragte unge på institutionen. Det var tydeligt at mærke, at de unge følte sig godt tilpas på Aqisseq, og personalet virkede meget dedikerede.

Tilsynet finder det ligeledes positivt, at der er stort fokus på anvendelsen af magt på Aqisseq, og at magt anvendes i et meget begrænset omfang.

3. Kort om Aqisseq

Målgruppen for Aqisseq er svært omsorgssvigtede børn. Der er plads til 8 drenge i alderen 13-18 år. Døgninstitutionen Aqisseq er en selvejende institution. Forstanderen er Kim Godtfredsen.

Døgninstitutionen ligger i et industriområde i Nuuk. Der er lidt øde rundt om institutionen, men ifølge personalet, er det ikke et problem.

På Aqisseq ser de ressourcerne hos den enkelte unge frem for manglerne. Gennem relationen fremhæver de vægten på de unges stærke sider. Den gensidige relation med respekt for den enkelte er det daglige pædagogiske udgangspunkt på Aqisseq.

Relationspædagogik handler om mødet mellem mennesker. I Aqisseq ligger fokus på at møde de unge gennem en oprigtig relation. Udgangspunktet er, at det er i mødet og spejlingen af andre mennesker, at børnene og de unge udvikler selvtillid og selvværd.

Med relationspædagogikken skabes rammen for de unges positive fremtidige udvikling. Denne pædagogik kommer på Aqisseq til udtryk gennem tilgange som tager afsæt i ligeværdighed, omsorg, trivsel og anerkendelse.

Institutionen fokuserer på traditioner og værdier fra den grønlandske kultur. De unge skal lære at værne om naturen. Der arbejdes med fælles værdier og personalet viser de unge, hvordan de kan styrke deres grønlandske identitet i samspil med deres nutid og fremtid. De unge bliver klædt på til at håndtere kravene i et moderne grønlandsk samfund. De daglige strukturelle rammer på Aqisseq skal skabe en tryk, tillidsfuld og forudsigelig hverdag, som kombineret med natur- og kulturoplevelser skal skabe robuste unge mennesker.

4. Tilsynets rundgang

Efter det indledende møde blev tilsynet vist rundt på institutionen, som ikke er særlig stort. Stedet er forholdsvist nyt, og der var virkelig fint og hyggeligt.

Husets midtpunkt var et stort og hyggeligt spisekøkken, hvor der også var en sofagrube. Der var en skøn udsigt fra rummet over fjorden.

I et andet lokale var der bordfodbold og bordtennisbord. På væggene hang der store billeder fra ture, som institutionen har været på igennem tiden. Overalt var der rent og pænt.

Flere af de unge ville gerne vise tilsynet deres værelser. Alle havde deres eget værelse, som var personligt indrettet med billeder og personlige ejendele. Generelt var de unge glade for at være på Aqisseq. Personalet er omsorgsfulde og interesserer sig for de unge.

En af de unge fortalte, at han savner sin familie rigtig meget. Han var meget trist over, at han ikke vidste, hvornår han ville se sin familie igen. På tidspunktet for tilsynets besøg var det flere måneder siden, han havde set sin familie, og det gjorde et stort indtryk på tilsynet. Han fortalte, at han godt kan lide at være på institutionen, og at personalet passer godt på ham og taler med ham, når tingene er svære, og savnet bliver for stort. Han spiller guitar og gav et lille nummer til ære for tilsynet.

Drengene har ikke eget bad og toilet og deles om to toiletter og bad.

5. Øvrigt

Personalet fortalte, at der altid er minimum 3 medarbejdere på arbejde på institutionen 24 timer i døgnet. Alle medarbejderne er erfarne i arbejdet med børn og unge. De ansætter kun folk med et godt ry.

De har aldrig haft problemer med at rekruttere personale. Ledelsen har stort fokus på medarbejdernes trivsel, da dette også smitter af på de unge. Det er muligt at skaffe personaleboliger, hvis der er behov for det.

Forud for tilsynsbesøget oplyste Aqisseq, at de er fuldt normeret. Huset er bemandet med en lærer, pædagog samt socialrådgiver. Derudover bruger de eksterne psykologer til bestemte opgaver. Resten af personalegruppen er erfarne men ufaglærte.

Børnene på Aqisseq er omsorgssvigtede børn. De er typisk vokset op i hjem, hvor der har været vold og misbrugsproblemer. De

oplever også et stigende antal børn, der bliver anbragt, fordi forældrene er hjemløse. Det gør ondt på personalet, da hjemløsheden har store konsekvenser for familien, og det er oftest børnene, der betaler den største pris.

I forhold til magtanvendelse, så anvendes det i et meget begrænset omfang. Hvis det anvendes helt undtagelsesvist, så er der typisk tale om fysisk fastholdelse. Hvis der har været anvendt fysisk magt, så bliver indgrebet altid registreret efter de gældende regler herom. Og personalet tager altid en samtale med den unge efterfølgende om episoden.

Personalet nævnte også, at de har lært forskellige greb af politiet. Derudover bliver der afholdt medarbejderdage, hvor der er fokus på gruppevision. Det er vigtigt for ledelsen, at medarbejderne på stedet er helt bevidste om, at magtanvendelse er den allersidste udvej, og at man kan nå langt ved hjælp af dialog med den unge.

Sportslige aktiviteter fylder meget på institutionen, og der spilles rigtig meget håndbold og fodbold. Det hænder også, at der kommer professionelle fodbold- og håndboldspillere forbi og træner med de unge. Det vækker stor glæde hos de unge. De besøger også jævnligt svømmehallen i Nuuk eller fitnesscentret.

Personalet fortalte, at de unge typisk går i skole til kl. 14.00-14.30. Dog er der ofte et par af de unge, som ikke har overskud til at gå i skole nogle gange. Personalet respekterer dette, da de ved, at anerkendelse og respekt er bedre end tvang.

Målet for personalet er, at de unge skal gennemføre folkeskolen. Mange af de unge vil gerne på efterskole i Danmark.

Det er også vigtigt for personalet, at de unge skal lære at værne om naturen. Institutionen har en hytte inde i fjorden, hvor personalet tager på jagt med de unge. Udgangspunktet er, at fjordturene skal være en god oplevelse for alle. De ældste tager også på rensdyrjagt, hvor de sover i telte.

I forhold til inddragelsen af de unges forældre fortalte personalet, at det til tider kan være rigtig svært. Forældrene er altid velkomne på institutionen, men det er ikke alle forældre, der evner at blive inddraget i deres barns liv. Det er hårdt for de unge, og personalet forsøger at kompensere så godt, de kan. F.eks. har de afholdt en række konfirmationer på institutionen, og de sørger altid for at fejre de unge ordentligt, når de har fødselsdag med gæster udefra.

Hvis en af drengene ikke har så meget familie, der kan deltage i de store fester, så kommer personalets familier og fejrer den unge.

Personalet fortalte, at det tager lang tid at bearbejde en ung, der er blevet anbragt uden for hjemmet. Derfor er det altid en afvejning i forhold til, hvor meget forældrene skal inddrages i forhold til den unge. I den forbindelse fortalte personalet, at de har flere eksempler på unge, der er/har været anbragt, og hvor forældrene efterfølgende er rejst til Danmark. Det betyder, at den unge ikke kan opretholde en ordentlig kontakt til forældrene, og det gør ondt.

I sådanne tilfælde har den unge krav på to årlige besøgsrejser, men dette efterleves ikke af kommunen, hvilket er frustrerende for både de unge og personalet, da det giver de unge en følelse af, at de ikke er noget værd.

Mange af de unge er ikke blevet udredt i psykiatrien, selv om det er oplagt. Det gør ondt på personalet at se, når de unge er syge og har brug for hjælp – uden at personalet kan hjælpe dem.

Nogle gange vælger kommunen at ændre anbringelsesstedet, og det kan få fatale konsekvenser for den unge. Det er ikke godt, hvis de bliver kastebold i systemet, for de har brug for stabilitet i gode og trygge rammer.

Der er også husregler på institutionen, som alle de unge er bekendte med. Der er regler for sengetider, besøg og anvendelse af elektronisk udstyr. Det er dog ikke altid reglerne overholdes, og der er ingen faste regler for, hvad der sker, hvis de unge bryder reglerne.

Endelig fortalte personalet, at de unge efter en anbringelse på Aqisseq ofte bliver anbragt i efterværn. I en efterværnsordning har de unge mulighed for at gå 10. klasse om. De får ofte besøg af tidligere anbragte unge, hvilket betyder meget for personalet.